Horizon-TAAL

Jaargang 47 - nummer 276 september-oktober 2016

Savu nian domon!

www.esperanto.be

Met steun van de Vlaamse Gemeenschap

INHOUD

Tweemaandelijks tijdschrift, uitgegeven door de Vlaamse Esperantobond v.z.w.
47ste jaargang - september-oktober 2015
Verschijnt de 1ste van elke oneven maand.
Overname van artikelen is vrij op voorwaarde dat de bron wordt vermeld en een exemplaar aan de redactie wordt gestuurd

Redactie en administratie: Vlaamse Esperantobond v.z.w. - Frankrijklei 140, 2000 Antwerpen
tel.: 03 / 234 34 00 - Epost: horizon.taal@esperanto.be
webstek: http://www.esperanto.be/fel/nl

Abonnementen: 25,00 EURO

Rekeningen: t.n.v. Vlaamse Esperantobond, Antwerpen
KBC IBAN BE31 4025 5105 3155, BIC: KREDBEBB
de Post IBAN BE66 0000 2653 3843, BIC: BPOTBEB1

Redactie: Pieter-Jan Doumen

Tekstopmaak: Eriko D'Hondt

Medewerkers: Marc Cuffez, Ivo Durwael, Agnes Geelen, Paul Peeraerts, Roland Rotsaert, André Ruysschaert, Emiel Van Damme, Kris Panis, Ivo Vercammen e.a.

Verantwoordelijke uitgever: Pieter Jan Doumen, Flandra Esperanto-Ligo, Frankrijklei 140, B-2000 Antwerpen, Belgio

TEN GELEIDE

Beste Lezers en Lezeressen,

De vakantie is voor de meeste werkende personen voorbij, maar de zomer nog niet. Hopelijk blijft het mooie weer nog een tijd aanhouden.
Tijdens de vakantie had ook het Wereld-congres van Esperanto plaats, namelijk in de Franse stad Lille, de voormalige Vlaamse stad Rijsel. Bijna 2700 esperantisten ontmoetten elkaar hier, hernieuwden er hun oude vriendschappen en sloten er nieuwe. Het wonder Esperanto voltrok zich ook hier: inwoners van 81 verschillende landen ontmoetten elkaar hier op voet van gelijkheid door middel van hun gemeenschappelijke taal Esperanto. Wat een geweldige vooruitgang zou de mensheid maken, indien alle mensen deze taal, die hen allemaal op gelijke voet plaatst, zouden leren spreken!

Pieter Jan Doumen,
hoofdredacteur

MALFERMO DE LA 100-a UK DE ESPERANTO EN LILLE

De la 25-a de julio ĝis la 1-a de aŭgusto okazis en la nord-franca urbo Lillo la 100-a Universala Kongreso de Esperanto, kiun ĉeestis 2654 esperantistoj el la tuta mondo, inter kiuj 88 belgoj. La inaŭguro estis ne nur solena sed eĉ tutmonde videbla, ĉar unuafoje en la UK-historio ĝi estis samtempe sekvebla per reta elsendo.
Antaŭ ol d-ro Mark Fettes, prezidanto de UEA, malfermis la kongreson, la publiko bonvenigis per longa aplaŭdo d-ron inĝ. L.C. Zaleski-Zamenhof, la 90-jaran nepon de la kreinto de Esperanto, kiam li eniris la salonon. Ĉeestis ankaŭ la Alta Protektanto de la Kongreso, s-ro Frédéric Cuvillier, eksministro kaj urbestro de Bulonjo-ĉe-Maro. En sia parolado li invitis la kongresanojn viziti la UK-Lulilon dum la ekskursa tago, kaj ĝojigis ilin ankaŭ per lia intenco starigi tie Esperanto-centron.
Per emociaj vortoj la 90-jara d-ro L.C. Zaleski-Zamenhof lastfoje salutis la kongreson nome de la familio Zamenhof. Ekde nun la tradicion daŭrigos liaj filinoj Hanna kaj Margareta, kiu jam parolis dum la inaŭguro de la lilla kongreso post sia patro, legante ankaŭ mesaĝon de sia fratino.

La zamenhofa voĉo iris kiel ruĝa fadeno tra la festparolado de la prezidanto de UEA, kiu multe citis el la historia parolado de Zamenhof en la unua UK en 1905 en Bulonjo-ĉe-Maro.
Sekvis la salutvortoj de la pli ol 70 partoprenantaj landoj. En 1905 en Bulonjo-ĉe-Maro sufiĉis unu salono, sed en Lillo necesis tri salonoj kaj video-ekranoj por ĉeestigi ĉiujn partoprenantojn, kaj la Interreto por la cetera mondo. Post komuna kantado de la Himno la prezidanto Fettes deklaris la kongreson malfermita per frapo de la martelo, donacita al UEA de la LKK okaze de la UK en Malmö (Svedio) en 1948.

Osmo Buller

SALUTO DE LA FRANCA PACMOVADO

La Franca Pacmovado sendas fratecan kaj paceman saluton al la 100-a Universala Kongreso de Esperanto en Lillo, Francio. Esperantistoj partoprenas la agadon de niaj komitatoj kaj la esperantista movado estas nia partnero en la batalo por paco.
Fakte Esperanto estas sinonimo de egaleco kaj solidareco inter homoj kaj nacioj. Ĝi baziĝas sur la respekto de la homaj rajtoj, kaj unu el la ĉefaj celoj de Esperanto estas faciligi la internaciajn intelektajn interŝanĝojn kaj helpi la proksimigon kaj amikecon inter la popoloj, do plifirmigi pacon.
Tiasence Esperanto estas ilo por konstrui kulturon de paco kaj de malperforto, difinitan fare de la Unuiĝintaj Nacioj kiel “aro da valoroj, sintenoj, kondutoj kaj vivmanieroj, kiuj forĵetas perforton kaj preventas konfliktojn, elradikante iliajn kialojn danke al dialogo kaj justa traktado de individuoj, grupoj kaj ŝtatoj”.
Ni ĝojas, ke la esperantistoj starigis la demandon lingvoj kaj valoroj en interkultura dialogo kiel ĉefan temon de la UK 2015. Ankaŭ ni alte pritraktas tiun temon kadre de la packulturo, kies agadkampo koncernas toleremon kaj respekton de kultura diverseco, sed ankaŭ libera cirkulado de ideoj kaj informoj, inkluzive sciencajn.
Ni bondeziras plenan sukceson al via laboro, precipe okaze de la 21-a de septembro, Internacia Tago de la Paco, okazo por arigi homamason kaj forte esprimi en tiu malferma, perforta kaj militema mondo la pacaman volon de la popoloj.

Roland Nivet,
kunsekretario de la Franca Pacmovado

Lillo estas la urbo de la gigantoj. Tial en la halo de la kongresejo staris ĉi tiu giganto... (*foto Piet Buijnsters*)

Kelkaj fotoj el la 100-a Universala Kongreso en Lille el la nederlanda revuo *Fenikso* n-ro 5, septembro-oktobro. Kun danko.

Ankaŭ pri la aktualaĵoj oni atentas dum la internacia vespero. (*foto Ineke Emmelkamp*)

WAAROM ESPERANTO LEREN?

Als voormalig taalleraar Frans en Engels, weet ik hoe moeilijk vreemde nationale talen zijn om te leren. Ook het Engels. Je hoeft maar te luisteren naar het Engels van de TV-presentatoren of van onze politici. Vooral de uitspraak van het Engels vormt een groot probleem: je moet immers van ieder woord de schijfwijze en de uitspraak leren, iets waaraan Ghandi zich ergerde.
Bovendien is het gebruik van een nationale taal als internationale taal een onrecht tegenover de sprekers van andere talen. Terwijl de Engelstaligen geen vreemde taal moeten leren op school - zij zijn daar in Engeland wettelijk ook niet toe verplicht - moeten alle andere volkeren dat wel doen! Volgens de Zwitserse econoom Dr. Prof. Grin verdienen en besparen de Engelstalige landen daardoor dertig miljard pond per jaar!
Daarom ontwierp de Poolse oogarts Ludovicus L. Zamenhof het Esperanto, een taal voor internationaal gebruik, die volledig regelmatig is. In 1887 gaf hij een boekje uit van slechts 40 bladzijden, waarin hij zijn taal voorstelde. De taal is vooral gebaseerd op het Latijn en het Frans en is ongetwijfeld de gemakkelijkste taal ter wereld. Naar schatting spreken zo ‘n 10 miljoen mensen in de wereld die taal. Onlangs werd in Rijsel het jaarlijkse wereldcongres van de esperantisten gehouden met bijna 2700 deelnemers uit 81 landen. Alle aanwezigen spraken Esperanto met elkaar.
Het mirakel van die taal is dat een Engelsman, een Duitser, een Fransman, een Italiaan, een Vlaming en zelfs een Slaaf het wezenlijke van die taal kunnen begrijpen zonder voorafgaande studie. Het volstaat dat je weet dat de zelfstandige naamwoorden eindigen op –o, de bijvoeglijke naamwoorden op –a, de bijwoorden op –e, een infinitief op –i, de gebiedende wijs op –u, de tegenwoordige tijd op –as, de verleden tijd op –is, en toekomende tijd op –os, ongeacht de persoon.
Het tweede mirakel.is dat, wanneer men die taal leert, wat natuurlijk een zekere inspanning vraagt, de studie ervan een grote vreugde geeft. wegens het gemak waarmee men ze leert. De moeilijkheden die men daarbij ondervindt, zijn te wijten aan onze moedertaal en niet aan het Esperanto, dat een wonder is van logica: de spraakkunst bevat slechts 16 hoofdregels zonder uitzonderingen, wat een grote creativiteit toelaat en een gevoel van vrijheid geeft om zijn gedachten uit te drukken.
En tenslotte gebeurt het derde mirakel als men de taal gebruikt, als men zich schriftelijk of mondeling van de taal bedient tegenover personen van andere culturen. Men begrijpt elkaar zonder moeite. Terwijl je, als je Engels spreekt met een Engelsman, jezelf daardoor wegens je gebrekkige kennis van die taal in een minderwaardige positie plaatst, voelen alle sprekers van deze taal zich op gelijke hoogte geplaatst. Zij voelen zich als broers en zussen. Dat is het privilege van deze unieke, echt internationale taal, die in 1954, 1985 en 1993 door de UNESCO werd aanbevolen.

Pieter Jan Doumen

Impona momento: Louis Zaleski-Zamenhof, nepo de Ludoviko Zamenhof aŭskultas alparoladon de sia avo, laŭtlegita de Brian Moon. (*foto Ineke Emmelkamp*)

RUSLAND VERBIEDT VLOEKEN

Schimpwoorden en vloeken in het Russisch kunnen niet alleen kwetsend maar ook cultisch zijn. Als “matj” (moedervloeken) beschouwen de Russen hun obscene vulgaire taal, die de uitdrukking van de hoogste verachting en extreme belediging kan zijn.
Daar “matj” nu door de wet uit de televisie, films, literatuur en theater gebannen werd, is er nu een strijd ontstaan in het reusachtige rijk. Zelfs intellectuelen waarschuwen ervoor dat het cultuurgoed zou kunnen uitsterven. Kunstenaars zien de censuur als een gevaar.
De Kremlintrouwe regisseur en president van de vereniging van filmmakers, Nikita Michalkov, eist een aanpassing van de wet, die op 1 juli 2014 van kracht werd. “Matj” betreft een diepgaande materie. Het is een van de grootste verworvenheden van het Russische volk,” zegt een Oscarwinnaar.
Wel worden in gesynchroniseerde versies van buitenlandse films de vloeken weggelaten. Voor Russische films en theaterstukken breekt nu een nieuwe tijd aan. Milieustudies van Russische dorpen of van de onderwereld zijn zonder “matj” niet levensecht, waarschuwen regisseurs.
Toch dreigen nu straffen voor vloeken. Voor eenvoudige burgers beginnen zij vanaf 2000 roebel (ongeveer 43 euro). Voor het vertonen van een film met vloeken dreigen boetes tot 200.000 roebel. Veel kunstenaars willen zich niet houden aan de “Wet op het verbod van niet-normatieve taal”. Zo laat bijvoorbeeld de filmcineaste Valerija Gaj Germanika, bekend om haar staalharde sociale drama’s, haar met meerdere prijzen bekroonde film “Da i da” toch vertonen. Slechts zo kan het verhaal in een sterk ordinaire taal over de wodka-excessen van een kunstenaar en zijn verhouding met een lerares verkocht worden.
“Ik zie het als een hoofdopgave van de staat de moraal en de zedelijke gezondheid van de burgers te beschermen,” zegt de 78-jarige regisseur Stanislas Govoroechin. Deze goede bekende van Kremlinchef Poetin is de initiatiefnemer van de wet en is iemand die uit de generatie van het totalitaire Sovjettijdperk stamt. Ondersteuning vindt de wet ook bij minister van Cultuur, Vladimir Medinski, die in kunstenaarskringen erg omstreden is. Hij eist dat literatuur die “matj” bevat alleen nog onder omslag met een waarschuwing verkocht mag worden. Ook voor muziek- en videoartikelen is dat nu verplicht.
Daarentegen waarschuwt Vladimir Tolstoj, Poetins raadgever en achterkleinzoon van de beroemde schrijver Leo Tolstoj, tegen overdreven ijver. Een totaal verbod van “matj” zou niet normaal zijn. “Er zijn nu eenmaal gevallen waarin het een middel kan zijn voor een kunstenaar om zichzelf uit te drukken,” meent Tolstoj. Critici merken op dat er tot nog toe geen lijst bestaat van verboden krachtwoorden.
“Matj is precies die ene hand die de Russen slaat en straalt,” schrijft de Moskouse auteur Viktor Jerofejev in het hoofdstuk “Op het slagveld van de Russische vloeken” in zijn boek “Russische Apocalyps”. Het Russisch gebruikt nu eenmaal woorden “bljad” (hoer), “chui” (staart) of “chuinja” (reuzenschijt). Ook Poetin zelf gebruikt schuttingwoorden, zoals de schrijver in 2006 nog vaststelt. Ook daarom heeft een wet die matj verbiedt geen kans.
De taalpuristen van Rusland hebben allang nieuwe doelstellingen voor ogen. Een ultranationalistische afgevaardigde heeft een wetsvoorstel ingediend, waardoor het gebruik van Duitse en Engelse woorden verboden moet worden, als daarvoor ook een Russische uitdrukking bestaat.

Ulf Mauder (Grenzecho)

ALGEMENE VERGADERING 12/9/2015 14 u lokalen LVS Frankrijklei 140 Antwerpen

1) Goedkeuring verslag Buitengewone Algemene Vergadering van april 2015 te Antwerpen
2) Werkplan 2016
3) Budget 2016
4) Esperanto centrum - toekomst - Hodler
5) Diverse

Jen poemo de William AULD. Li naskiĝis en 1924 kaj forpasis en 2006. Konata kiel unu el la plej bonaj modernaj poetoj kaj redaktoro de la fama ‘Esperanta antologio’.

Natura ĉirkaŭaĵo

1 Sur monteta supraĵo mi haltis,
kaj rigardis al suba eben’ :
tie aŭtoŝoseoj asfaltis
kaj svarmadis la homa aren’.
5 Mi konfesas ke, malgraŭ la sento
pri l’ graveco de l’ urba kultur’,
min momente delogis la tento
de la tiel-nomata "natur’ ".
9 Sur montetoj sin paŝtas la ŝafoj
kaj tagmeze scintilas la lum’ ;
montaranojn ne glutas la lafoj
de trafiko, bruaĉo kaj fum’ ;
....
13 Viv’ kampara aspektas trankvila
en komparo kun urba rapid’,
kaj izolo ja ŝajnas azila
al la ĝene pelata urbid’.
17 Sed ne estas mi fil’ de "naturo",
baldaŭ tedas min vivo en sol’ :

post moment’ mi descendas en kuro
al instiga svarmad’ de l’ popol’.

(el ‘Humoroj’, La Laguna, 1969)

Natuurlijke omgeving *(niet literaire vertaling)*

1 Op een heuveltop bleef ik staan,
en keek naar de vlakte onderaan:
daar lagen de autowegen in (hun) asfalt
en krioelde de mensenarena.
5 Ik beken (geef toe) dat, ondanks ’t gevoel
van het belang van de stadscultuur,
mij een moment de verleiding trok
van de zogenaamde ’natuur’.
9 Op heuvels grazen de schapen
en ’s middags glinstert het licht;
bergbewoners worden niet opgeslokt door
de verkeerslava’s, het lawaai en de rook.

13 Landelijk leven schijnt rustig
in vergelijking met het gehaast van de stad
en afzondering schijnt wel een schuilplaats
voor de storend opgejaagde stedeling.
17 Maar ik ben niet een zoon van de ’natuur’,
weldra verveelt mij ’t leven in
eenzaamheid:
na een ogenblik ga ik lopend naar beneden,
naar het aansporend krioelen van ’t volk.

PRI LA POEMO

La titolo

Kion sugestas tiuj du vortoj?
Ke temas pri la naturo.
ĉirkaŭaĵo= ĉio, kio estas ĉirkaŭ

Verso 1. Sur monteta supraĵo mi haltis,
monto *berg*, **monteto** *heuvel*
supraĵo =?
La parto de io, kiu estas la plej alta.
Kp. ies postaĵo° *achterwerk*

Verso 2. kaj rigardis al suba eben’
Kp. ndl: *effen, vlak* ebenaĵo°, la eben(ej)o *vlakte*

Verso 3. tie aŭtoŝoseoj asfaltis
asfaltis =?
estis tie en asfolto.
Kial ĉi tie verbo?
Poezia kreaĵo pro la rimo. Sed la stranga formo de la verbo ankaŭ sentigas, ke la aŭtoŝoseoj estis, restis, kuŝis tie en sia asfalto.

Verso 4. kaj svarmadis la homa aren’.
Kial **‘svarmadis’** kaj ne simple ‘svarmis’?
La sufikso –ad montras longdaŭran aŭ ripetatan agon aŭ staton.
Kp. telefonado, parolado.
Kio estas **areno**?
Ebena° loko, en la centro de ...cirko, *vlak,effen* rezervita por ... bataloj aŭ ludoj.
Kion la vorto ‘areno’ plie° sugestas? *daarenboven*
Lokon konstruitan por publiko, por multaj spektantoj, lokon, kie multo okazas.

Verso 5. Mi konfesas ke,malgraŭ la sento
konfesi° =? *biechten*
Estas plej ofte spontanee deklari sian eraron°, sian kulpon°. *schuld;vergissing*

Verso 6. pri l’ graveco de l’ urba kultur’,
Pri kio oni precipe° pensas parolante pri *vooral* tiu **urba kulturo**?
Pri historiaj lokoj, monumentoj, la homa vivo en urbo...

Verso 7. min momente delogis la tento
logi *lokken;* **delogi**, forlogi *verleiden, weglokken.*
Kp: seksallogo *sex-appeal*
tento/tendo
Kp. *Min delogis la **tento** loĝi en **tendo**.*
*Mij trok de **verleiding** om in een **tent** te wonen.*

Verso 8. de la tiel-nomata " ’natur’ ".
Kial ‘tielnomata’ naturo?

Eble ĉar ne plu estas vere sovaĝa naturo pro la homa interveno?

Verso 9. **Sur montetoj sin paŝtas la ŝafoj**

Paŝti *laten grazen*; sin paŝti, paŝtiĝi *grazen*.

La paŝtisto (la ŝafisto) **paŝtas** la ŝafojn kaj la ŝafoj **sin paŝtas** aŭ **paŝtiĝas** (!).

Kiel impresas tiu verso?

Ĝi sonas ege poezie, sugestas kamparan belecon kaj pacan° vivon. *vreedzaam*

Verso 10. **kaj tagmeze scintilas la lum';**

Kial la lumo scintilas tie?

For de la urbo kaj industriaj lokoj la aero estas pli pura.

Kio kelkfoje scintilas vespere kaj nokte?

La steloj kaj la lumoj de urboj, vilaĝoj kaj domoj.

Versoj 11-12 **montaranojn ne glutas la lafoj de trafiko, bruaĉo kaj fum'**

Kio estas **montarano**?

Tiu, kiu vivas en montaro.

monto *berg*, montaro *gebergte*

montano *bergbewoner*

montarano *gebergtebewoner*

Kp. La Monto Blanka estas la pli alta de la Alpa montaro.

gluti =?

Malsuprenigi ion tra la gorĝo en la ezofagon° kaj stomakon (PIV). *slokdarm*

Eĉ maĉinte, oni devas ankoraŭ gluti la manĝaĵon.

Ekz.: Pilolojn oni ne manĝas, nek suĉas, nek trinkas, oni ilin…**glutas**.

Kp.: Maĉi kaj remaĉi, pensi kaj repensi.

Jen poezia maniero por priskribi teruran aspekton de urba vivo!

Kie oni trovas **lafon**?

Sur la flanko de vulkano.

Kion simboligas tiu vorto ĉi tie?

Amason, kiu ĉion puŝas antaŭ si.

Kie troviĝas tiaj trafiklafoj?

En la urboj kaj sur la aŭtovojoj aŭ grandaj aŭtoŝoseoj.

Versoj 13-14. **Viv' kampara aspektas trankvila en komparo kun urba rapid',**

Jen konkludo post la restado en la bela paca kamparo°. *platteland*

kampo: *akker, veld*; kamparo: aro da kampoj

Rimarku la vortludon: kampara/komparo.

Notinda estas ankaŭ la reguleco de la skando°. *scandering*

N.B. Kial 'aspekti trankvil<u>a</u>' kaj ne 'trankvil<u>e</u>'?

'Aspekti' oficiale havas du konstruojn, do ambaŭ eblas.

Li ne aspektas en ia trankvila maniero, li ŝajnas <u>esti</u> trankvila.

Verso 15. **kaj izolo ja ŝajnas azila**

izolo/azilo *isolement/ asiel*

Notinda estas la bela kunigo° de *samenbrengen* tiuj du vortoj, kiuj tiom similas laŭ formo kaj sono kaj tamen° malsimilas laŭ signifo. *nochtans*

Kion tiuj du vortoj sugestas?

Ke la soleco° povas doni *eenzaamheid* ŝirmon°. *bescherming*

Verso 16. **al la ĝene pelata urbid'.**

'pelata' =?

laŭlitere°, laŭvorte°: *letterlijk*

voortgedreven , opgejaagd wordend.

Kp.: **peli**… bestojn (bovinojn°, ĉevalojn, *koeien* ŝafojn)

De kiu aŭ per kio urbido povus esti **pelata**?

De la amaso° da homoj, *menigte, massa*

la trafiko, la homsvarmado°, *drukte (zwerm)*

la bruo, la bruaĉo°, la agitado°. *lawaai;opwinding*

Kial li estas **ĝene** pelata? Ĉu ne iomete surpriza ideo pri urbanoj?

Supozeble pro longjara influo de la urba vivo sur la nervojn de la urbanoj? Jen opinio de la poeto.

urbido = filo de la urbo

urbano = loĝanto en urbo

Kp kampo/kamparano; vilaĝo/vilaĝano, nederlandano sed belgo (civitano de Belg<u>io</u>!).

Verso 17. **Sed ne estas mi fil' de "naturo"**,

Kial *fil'* kaj ne *filo*?

Pro la kalkulo de silaboj (la skando).

Kial la aŭtoro ne simple diras: *Sed <u>mi</u> ne estas fil' de "naturo"*?

Por bone substreki° la negadon. *onderstrepen*

Kial li skribas la vorton 'naturo' inter citiloj ? *aanhalingstekens*

Kp. verso 8. Li volas diri, ke la naturo virga°/netuŝita° kvazaŭ ne *maagdelijk/ongerept* plu ekzistas.

Verso 18. **baldaŭ tedas min vivo en sol':**

Tamen oni povus imagi, ke ankaŭ en urbo oni povas senti sin sola?

Certe, sed tie estas multe pli da eblecoj por kontakti aliulojn aŭ eĉ simple vidi ilin.

Verso 19. **post moment' mi descendas en kuro**

descendas: mi iras malsupren, malsupreniras.

descendi en kuro =? kuri suben, malsupren.

Kial la aŭtoro uzas tian strangan esprimon?

En poemo la nombro de la silaboj kelkfoje gravas°, pro la rimo kaj la skando. *is belangrijk*

Poemo estas io alia ol nura° lingva *louter* komunikado.

Verso 20. **al instiga svarmad' de l' popol'.**

Kion la vorto '**svarmado**' sugestas?

(hom)amason, multmovecon.

Instiga= kiu instigas°. *aansporen*

Instigi iun al io, ekzemple al …

al laboro, al agado, al singardo°. *voorzichtigheid*

Kiel la **svarmado** de la popolo povas esti **instiga**? Kaj al kio?

Tia svarmado povas doni la impreson, ke ĉiuj urbanoj estas aktivaj, vivaj. Sekve, ke la vivo ne estas monotona kaj do ne seninteresa, sed interesa, riĉa° je *rijk aan* multaj kontaktoj kaj informoj°. *inlichtingen*

Popolo: *volk*; popola kvartalo *volksbuurt.*

NB. *Er was veel volk*: ĉeestis multaj homoj, (granda) homamaso.

<u>Stilo</u>

Rimarkinda estas la granda reguleco en skando kaj rimoj. Tiuj ja iafoje kaŭzas uzon de neatenditaj° kaj *onverwacht* neoftaj° vortoj, kiel la homa *zelden gebruikt* areno (vs. 4), urbid' (vs. 16), descendas (vs.19). Sed la intenco de la poeto estas precize krei lingvan juveleton samtempe por la menso kaj por la orelo. Entute la lingvo estas klara kvankam riĉa, mezvoje inter parolo kaj kanto.

<u>Konkludo</u>

La titolo de la poemo iasence° *in 'n zekere zin* erarigas la leganton, ĉar malgraŭ la entuziasma priskribo de la naturo, li konfesas, ke li preferas la urbon. Li estas ĝisosta° urbano! *tot op het bot*

Kvankam li scias, kiom la naturo kaj la kamparo povas esti belaj kaj agrablaj, li senhezite preferas la urbon. Certe li ne ignoras la eblajn aĉajn° aspektojn de *lelijke* la urba vivo, sed por li tiuj estas malpli gravaj ol la pozitivaj.

PLIE° PRI IUJ VOTOJ. *meer,aanvullend*

<u>Zamenhof pri monto</u> (verso 1)

1) **Monto gravediĝis, muso… naskiĝis.**

Een berg werd zwanger, een muis werd geboren.

Ndl.: De berg heeft een muis gebaard.

= Er is veel drukte om niets.

Dirinda kiam?

Kiam iu, malgraŭ sia granda povo, obtenis nur etan° rezulton. *gering*

Ankaŭ: Jen multe da ekscitiĝo pro° *wegens* malgranda afero.

2) **Li jam estas trans …montoj kaj maro.**

Hij is al over bergen en zee heen.

Alivorte? Li jam estas ege malproksime, li tute ne estas atingebla°. *bereikbaar*

3) **Promesi orajn… montojn.**

Gouden bergen beloven.

= fari ekstravagancajn promesojn.

<u>Rigardas</u> (verso 2)

Z. **Kiu rigardas ĉielon, mal… maltrafas sian celon.**

Wie te hoog mikt, mist zijn doel.

Kiu volas atingi tro malfacilan celon riskas… malsukcesi, maltrafi sian celon.

Do jen konsilo: Elektu celon kiun vi povas atingi. Oni ne havu nerealismajn, utopiajn ambiciojn, projektojn.

<u>Svarmi</u> (verso 4)

=?

grandamase interpuŝe° *mekaar duwend*

movetiĝi° kaj *zich met kleine bewegingen bewegen*

skuetiĝi° *zich met kleine schokjes schudden*

ĉiuflanken°. *in alle richtingen*

(Jen eble parkere lerninda difino!).

Ekzemploj:

Kiam la popolaj amasoj **svarmas**?

dum kermeso aŭ foiro.

Kio **svarmas** ĉirkaŭ surteren falinta kuko?

centoj da… formikoj°. *mieren*

En Esperanto ne estas malregulaĵoj sed en la naciaj lingvoj ili … **svarmas**!

<u>Zamenhof pri trankvila</u> (verso 14)

1) **Kiu iras trankvile, iras… facile.**

Jen konsilo dirinda al kiaj homoj?

Homoj nervozaj, malpaciencaj.

Komparu: **Ne rapidu, trankvile… decidu!**

2) **Konscienco trankvila estas bona…dormilo.**

Kial?

Supozeble maltrankvila konscienco donas… dubojn, timojn, riproĉojn, sendormajn noktojn…

Ĉu **piloloj** estas bonaj dormiloj?
Dependeº de ĉies naturo kaj de *afhankelijk van* ĉia pilolo…
Kiel oni **dormigas** pacienton?
Per kloroformo.
3) **En trankvila vetero ĉiu remas**º… *roeit*
sen danĝero.
=? En situacio sen problemoj oni povas vivi en paco.
Li komparas la vivon kun remado.
Notu: remi: ĉi tie = moviĝi, vivi.
4) **Post dorma trankvilo venas…**
bona konsilo.
Kial oni ofte pensas tion?
Kio estas ĝenerale malbona konsilanto?
Nervozeco aŭ laceco° certe *vermoeidheid* ne estas bonaj konsilantoj! Do ankaŭ sendormeco°! *slapeloosheid*

<u>**Zamenhof pri peli**</u> (verso 16)
1) **Kiu tro pelas, nur… malakcelas.**
Wie te zeer opjaagt, vertraagt alleen maar.
Kial do?
Pelante tro li riskas kreiº nur *scheppen* malordon.
2) **Pelu mizeron tra l' pordo, ĝi…**
revenos tra l' fenestro.
Jaag de ellende door de deur, ze zal door het raam terugkomen.
Estas ege malfacile por mizerulo ŝanĝi sian situacion.
3) **Pelis pavon, falis kavon.**
Hij joeg een pauw weg en viel in een kuil.
Lia intenco ne sukcesis.
4) **Profiton celu, sed aliajn ne pelu.**
Beoog je profijt maar jaag anderen niet op.
Vi povas bone prizorgi vian celon, sed sen stresi aliajn.
5) **Prunto amikon forpelas.**
Een lening verjaagt een vriend.
Pli bone ne havu ŝuldojn ĉe amikoj.
Komparu nederlande: *Goede rekeningen maken goede vrienden.*

TRADUKEKZERCOJ
<u>**Solvo de la antaŭa.**</u>
1) Malgranda (eta) pluvo faras (kreas) grandajn flakojn. *Multaj etaj faras unu grandan.*
2) Post (la) pluvo venas sunbrilo. *Post malbonaj (aĉaj) tagoj revenas pli bonaj.*
3) Fali (iri) de pluvo en pluvegon. *Pro evito de malagrablaĵo fali (alveni, troviĝi) en eĉ pli malagrabla(n) situacio(n)/stato(n).*
4) Se pluvas sur iun, pluvetas sur aliulon. *Kiam iu bone prosperas, aliaj (homoj)/aliuloj ofte ankaŭ profitas de tio.*
5) Kie (la) rivero estas plej profunda, ĝi estas plej mallaŭta. *Eminentuloj estas modestaj (diskretaj, senpretendaj).*
6) Malgrandaj riveroj faras grandan fluon (riveregon). *Multaj etaj faras unu grandan.*
7) La plej mallongaj (kurtaj) kantetoj estas la plej bonaj. *Kio ne daŭras longe, ankaŭ ne enuigas.*
(Prisma. Spreekwoorden verklaard).

<u>**Nova**</u>
1) Ons eigen geluk schijnt ons altijd kleiner dan het geluk van anderen, en ons eigen ongeluk groter dan het ongeluk van anderen. (J. de Boisson).
2) Een gelukkig mens vraagt nooit: waar heb ik dat aan verdiend? (idem).
3) Het gelukkigst is hij die er het minst prijs op stelt het te worden. (G. Bomans).
4) Wie niet van het geluk weet te genieten als het komt, moet niet klagen, als het hem verlaat. (de Cervantes).
5) Het is met geluk als met uurwerken: de minst ingewikkelde zijn die welke het minst in de war raken. (N. Chamfort).
6) Het ware geluk kost weinig; als het duur is, is het niet van een goed soort. (Chateaubriand).
7) De meeste van onze rampspoeden zijn gemakkelijker te dragen dan de commentaren van onze vrienden erop. (C. Colton).
8) Ons geluk hangt minder van de omstandigheden af dan van ons karakter. (E. de Girardin).
9) Het geluk is zo broos dat men, alleen reeds door erover te spreken, gevaar loopt het te verliezen. (J. Lemaître).

Emiel Van Damme.
Albert I-straat 44
1703 Schepdaal/B.

BINNENKORT OOK RESERVATEN VOOR TALEN?

Het is overduidelijk dat zich nu een identiek proces voltrekt in de landen van continentaal Europa. Dat maakt er ons van bewust dat de vorming van de Europese Unie de metamorfose van het oude continent tot een satellietstaat van de VS sterk in de hand werkt. In de Sovjet-Unie moesten de ontleningen uit het Russisch de verschillen tussen de talen zodanig reduceren dat het Russisch nu in Europa voordeel uit haalde. Zoals vroeger in de USSR wordt nu in Europa een soort taalimperialisme gehuldigd. Dat gebeurt via de onderwijs-instellingen en de universiteiten, door een bewuste taalstrategie en via de media. Het taalimperialisme is gevaarlijk, omdat het past in een algemene strategie van imperialisme, en wie er niet blind voor is, wordt geconfronteerd met de gevolgen.

Zbigniew Brzezinski

In vele Europese landen introduceren de media op totaal arbitraire wijze honderden Anglo-Amerikaanse begrippen in de nationale talen. Die nieuwe woorden verdringen termen uit de lokale cultuurtalen. Dat geldt voor het Italiaans, het Frans, het Spaans en het Zweeds. In de reclame worden begrippen i.v.m. vooruitgangsdenken, hooggekwalificeerde technologie, mobiliteit, wetenschap, liberalisme, efficiëntie, carrière, rijkdom en zelfs sport gekoppeld aan Anglo-Amerikaanse woorden, die de termen uit de natuurlijke talen gaan vervangen, waardoor die op artificiële wijze worden aangetast in hun authenticiteit. Die continue druk creëert bij vele volkeren een PAVLOVREFLEX, waardoor niet alleen het leren van het Engels de voorkeur krijgt. Het leidt ook tot het accepteren van de culturele, economische en politieke druk op de geviseerde staten en volkeren. Remi Kauffer, hoogleraar aan de befaamde "Sciences-Po" – een hogeschool voor politieke wetenschappen in Parijs – schrijft in zijn boek "L'arme de la désinformation. Les multinationales en guerre contre l'Europe": *Door hun eigen begrippen, termen en wereldvisie op te dringen, proberen de VS hun rivalen te verstrikken in een concept dat hun goed uitkomt en waaruit geen ontsnapping mogelijk is. Je woordenschat kunnen opdringen is een eerste slag om de arm. Die houdgreep wordt steviger wanneer woorden als* "brainstorming", "wargame", "teenager", "fastfood", "management" *en* "benchmarking" *gemeengoed worden.*

Door de niet-aflatende infiltratie heeft de Amerikaans-Britse invloed zich kunnen laten gelden. Via de leidinggevende elite, de economische sector en de oprukkende middenklasse is die tendens doorgedrongen tot in de laagste sociale klassen: taaloorlog, beeldenoorlog. Zodra de amerikanisering van de woordenschat en van de beeldvorming gekoppeld wordt aan het koopgedrag, kost het de Amerikaanse bedrijven nog weinig moeite om lucratieve marktsegmenten in hun greep te krijgen. Ook de economische oorlogen worden gewonnen door denkprocessen te manipuleren. Er is geen vergelijking mogelijk met de psychologische "blitzkrieg" van korte duur. Desinformatie veronderstelt daarentegen het georkestreerde en ononderbroken inzetten van mensen, technologie en financiële ondersteuning. De achterliggende bedoelingen zijn dus van geopolitieke aard, en er is geen twijfel over de bedoelingen van Zbigniew Brzezinski[1], wanneer hij zegt: "Europa is vanaf nu een Amerikaans protectoraat."[2]

Onze zogenaamde "elite" realiseert zich niet dat hij die de taal beheerst, ook het denken controleert. Wie andermans denken kan controleren, heeft alle touwtjes in handen. Tot haast niemand blijkt deze logica door te dringen.

Het veralgemeende gebruik van het Engels als voertaal van de wetenschappen opent meer vensters op de wetenschappelijke publicaties van de Engelstalige naties, terwijl die van de andere culturen marginaliseert, temeer omdat deze laatste in het Engels dienen te worden gepubliceerd, waardoor ze moeten beantwoorden aan de normen van de anglofielen, zowel naar de vorm als naar de inhoud. Dat slaafse navolgen

[1] Voormalig raadgever van de regering-Kennedy en de regering-Johnson. Raadgever voor nationale veiligheid onder Carter. Auteur van "The Great Chessboard" (Het grote schaakbord), een soort van "Mein Kampf" voor de VS. Zijn invloed op de leidende elite van de VS is tot op heden zeer belangrijk.

[2] The National Interest", zomer/herfst 2000

heeft desastreuze gevolgen, aangezien het uitgaat van concurrentiële denkprocessen en niet meer open, staat voor een waarlijk vernieuwend denken.
Aangezien de Engelstalige landen de normen bepalen, geldt hun wetenschappelijke aanpak als superieur. Zolang de anderstalige onderzoekers hun ondergeschikte positie al of niet bewust aanvaarden door het gebruik van het Engels, zullen ze in dienst staan van het Anglo-Amerikaanse onderzoek en zullen ze de vruchten van het eigen werk niet volledig kunnen plukken.
Leidt de kennis van die "universele taal" dan niet tot een grotere welvaart? De politieke leiders van Taiwan lijken daarvan alleszins overtuigd, want zij hebben onlangs duizend anglofone leerkrachten aangeworden om het kennisniveau van het Engels voor hun jeugd op te krikken. Maar, zoals ik in 2002 tijdens een conferentie in dat land al duidelijk heb gemaakt.

EL LA LETERO DE DR. L.L. ZAMENHOF AL NIKOLAJ AFRIKANOVIĈ BOROVKO (2)

En la jaro 1878 la lingvo estis pli-malpli preta, kvankam inter la tiama "lingwe uniwersala" kaj la nuna Esperanto estis ankoraŭ granda diferenco. Mi komunikis pri ĝi al miaj kolegoj (mi estis tiam en la 8-a klaso de la gimnazio). La plimulto da ili estis allogitaj de la ideo kaj de la frapinta ilin neordinara facileco de la lingvo. La 17-an de decembro 1878 ni ĉiuj kune solene festis la ekvivigon de la lingvo. Dum tiu ĉi festo estis paroloj en la nova lingvo, kaj ni entuziasme kantis la himnon, kies komencaj vortoj estis la sekvantaj:

Malamikete de las nacias
Kadó, kadó, jam temp' está!
La tot' homoze in familje
Konunigare so debá.

(En la nuna Esperanto tio ĉi signifas: "Malamikeco de la nacioj, falu, falu, jam tempo estas! La tuta homaro en familion unuigi sin devas.")

Sur la tablo, krom la gramatiko kaj vortaro, kuŝis kelkaj tradukoj en la nova lingvo.
Tiel finiĝis la unua periodo de la lingvo. Mi estis tiam ankoraŭ tro juna por eliri publike kun mia laboro, kaj mi decidis atendi ankoraŭ 5-6 jarojn kaj dum tiu ĉi tempo zorgeme elprovi la lingvon kaj plene prilabori ĝin praktike. Post duonjaro post la festo de la 17-a decembro, ni finis la gimnazian kurson kaj disiris. La estontaj apostoloj de la lingvo provis paroleti pri "nova lingvo" kaj, renkontinte la mokojn de homoj maturaj, ili tuj rapidis malkonfesi la lingvon, kaj mi restis tute sola. Antaŭvidante nur mokojn kaj persekutojn, mi decidis kaŝi antaŭ ĉiuj mian laboron. Dum 5½ jaroj de mia estado en la universitato, mi neniam parolis pri mia afero. Tiu ĉi tempo estis por mi tre malfacila. La kaŝeco turmentis min; devigita zorgeme kaŝadi miajn pensojn kaj planojn, mi preskaŭ nenie estadis, en nenio partoprenadis, kaj la plej bela tempo de mia vivo – la jaroj de studento – pasis por mi plej malgaje. Mi provis iafoje min distri en la societo, sed sentis min fremdulo kaj foriradis, kaj de tempo al tempo faciligadis mian koron per ia versaĵo en la lingvo, prilaborata de mi. Unu el tiuj ĉi versaĵoj ("Mia penso") mi metis poste en la unuan broŝuron eldonitan de mi; sed al la legantoj, kiuj ne scis, en kiuj cirkonstancoj tiu ĉi versaĵo estis skribita, ĝi ekŝajnis stranga kaj nekomprenebla.
Dum ses jaroj mi laboris perfektigante kaj provante la lingvon, - kaj mi havis sufiĉe da laboro, kvankam en la jaro 1878 al mi ŝajnis, ke la lingvo jam estas tute preta - mi multe tradukadis en mian lingvon, skribis en ĝi verkojn originalajn, kaj vastaj provoj montris al mi, ke tio, kio ŝajnis al mi tute preta teorie, estas ankoraŭ ne preta praktike. Multon mi devis ĉirkaŭhaki, anstataŭigi, korekti kaj radike transformi. Vortoj kaj formoj, principoj kaj postuloj puŝis kaj malhelpis unu la alian, dume en la teorio, ĉio aparte, kaj en mallongaj provoj, ili ŝajnis al mi tute bonaj. Tiaj objektoj, kiel ekz-e la universala prepozicio "je" , la elasta verbo "meti" , la neŭtrala, sed difinita finiĝo "aŭ" k.t.p. kredeble neniam enfalus en mian kapon teorie. Kelkaj formoj, kiuj ŝajnis al mi riĉaĵo, montriĝis nun en la praktiko senbezona balasto; tiel ekz-e mi devis forĵeti kelkajn nebezonajn sufiksojn. En la jaro 1878 al mi ŝajnis, ke estas por la lingvo sufiĉe havi gramatikon kaj vortaron; la multepezecon kaj malgraciecon de la lingvo mi atribuadis nur al tio, ke mi ankoraŭ ne sufiĉe bone ĝin posedas; sed la praktiko ĉiam pli kaj pli konvinkadis min, ke la lingvo bezonas ankoraŭ ian nekapteblan "ion" , la kunligantan elementon, donantan al la lingvo vivon kaj difinitan, tute formitan "spiriton" . (daŭrigota)

RUSOJ EN LA ESPERANTA LITERATURO

Trastudante la biografion de la plej famaj rusaj/sovetiaj poetoj de la 20-a jarcento, oni konvinkiĝas kun miro, ke pli ol duono el inter tiu brila aro havas judan devenon. Neniam antaŭe judoj tiom aktive parto-prenis en la ruslingva verka procezo, kaj neniu alia etno de la multnacia lando tiom grave riĉigis la rusan literaturon. Du nobelpremiitoj – Boris Pasternak kaj Iosif Brodskij - plus aliaj brilaj nomoj, konataj al la poeziŝatantoj de ĉiuj kulturaj landoj, fidinde atestas, ke la fenomeno estas neordinara. Kia estas tiu poezio? Kio estas la kaŭzo de tiu fenomeno? Per konatiĝo kun i.a. atentokaptaj, eventoplenaj biografioj la aŭskultantoj trovos respondojn al tiuj demandoj.
Se konsideri, ke la Majstro mem estis rusparolanto, oni povas aserti, ke la E-poezio naskiĝis samtempe kun la lingvo en Rusio. Ekde 1887 ĝis nun rusoj tre grave kontribuis al ĝia trezorujo, spite al militoj, persekutoj kaj ekzekutoj en diversaj epokoj. La nuntempaj esploristoj de la E-literaturo, G. Sutton kaj J. Pleadin, faris siajn esplorojn surbaze de fontoj alireblaj kaj ne ĉiam plenfidindaj. Tial en iliaj publikigitaj verkoj ne aperis multaj gravaj nomoj kaj epokdifinaj poeziaĵoj. Oni tamen prenu la klasifikon de Sutton kiel bazon por eniri en la potencan riverfluon de la rusa-Esperanta poezio kaj ricevi komprenigan bildon pri la graveco de la rusa kontribuo al la trezorujo de la E-literaturo.
Diplomita inĝeniero pri elektro kaj ĵurnalisto, la ruso Mikaelo Bronŝtejn, de 50 jaroj verkas poemojn, kantojn kaj prozaĵojn en la rusa lingvo kaj en Esperanto. Ekde 1992 aperis de li 14 originale verkitaj libroj, i.a. sep poemaroj kaj tri romanoj, kaj krome pli ol dudek libroj, tradukitaj el diversaj lingvoj, kaj kelkaj KD-oj. Liaj aliaj verkoj havas la titolojn "Legendoj pri Sejm" (1992), "Oni ne pafas en Jamburg" (1993), "Mamutido Miĉio" (1995), "Jen denove…" (1997), "Du lingvoj" (2001). En 2003 li iĝis laŭreato de la literatura premio "Antoni Grabowski" .

El la kongreslibro

APPLE BOEKT RECORDWINST DANKZIJ VERKOOP VAN iPhone6

Apple heeft tijdens de laatste drie maanden van 2014 een monsterwinst gemaakt van 16 miljard euro. Volgens de Amerikaanse kredietbeoordelaar Standard & Poor's is dat het beste kwartaalresultaat ooit in de geschiedenis.
Het zat er al een tijdje aan te komen. De iPhone 65 ging als zoete broodjes over de toonbank. De beursresultaten overtreffen echter alle verwachtingen. De smartphones werden maar liefst 74,5 miljoen keer verkocht tijdens de eindejaarsperiode. Dat zijn er ruim 23 miljoen meer dan in hetzelfde kwartaal van vorig jaar. Om die cijfers in een perspectief te plaatsen: dat zijn zo'n 34.000 toestellen per uur, of ruim 9 stuks per seconde. Samen goed voor een recordomzet van 65 miljard euro. Zeker in Azië, waar Samsung traditioneel sterk staat, is de iPhone aan een opmerkelijke opmars bezig. In China alleen al steeg de verkoop met 70%. Volgens analisten is het een kwestie van tijd voordat de Chinese markt voor Apple even groot zal zijn als de Europese.
Toch is het niet allemaal rozengeur en maneschijn voor de Amerikaanse elektronicagroep. Zo vormt de verkoop van de iPad de schaduwzijde aan het spectaculaire kwartaal. Het bedrijf verkocht er in het laatste kwartaal slechts 21,4 miljoen in vergelijking met een jaar eerder.

Apples ceo Tim Cook noemde de cijfers "verbluffend". Hij verwacht alvast dat de winst het komende kwartaal ook een stuk hoger zal zijn dan vorig jaar.

Metro, 29.01.2015

SAVU NIAN DOMON

(aŭ helpu nin aĉeti alian)

LA VERDA STELO

Depost 1981 **Flandra Esperanto-Ligo** (FEL) kaj la loka klubo **La Verda Stelo** (LVS) disponas pri prestiĝa domo en la centro de Antverpeno. Ili luprenas tiun de Institucio Hodler (IH). Nun la estraro de IH decidas vendi tiun domon fine de 2016.

FEL kaj LVS preferas resti en Antverpeno por povi daŭrigi siajn aktivecojn (Monato, libroservo, eldonado, ...), por savi la arkivojn, la riĉan esplorbibliotekon kaj la literaturan kolekton "Rejna De Jong".

FEL kaj LVS havas ŝparkonton sed tio ne sufiĉas por kompensi la nunan valoron. Se ni ne akiros la bezonotan monsumon, ni aĉetos alian ejon.

Tial FEL kaj LVS serĉas solidarecon en la internacia movado.

Kiu povas subteni ? Iu ajn donaco bonvenas !

* *En Belgio* : Por donacoj ekde 40 eŭroj oni ricevas ateston por la impostoj. Nepre indiku "gift" kiel celo.

Kiu povus eventuale pruntedoni monon por limigita tempo ?

Evidente la estraro de FEL restas je via dispono por respondi ĉi rilatajn demandojn aŭ sugestojn : **savuniandomon@fel.esperanto.be**

Estraroj de FEL & LVS

Flandra Esperanto-Ligo
Frankrijklei 140
BE-2000 Antwerpen
Tel.: +32 32343400
Kontoj :
Ĉe UEA : fela-x
Aŭ banko : IBAN BE31 4025 5105 3155
BIC KREDBEBB

CLUBPROGRAMMA'S

Tenzij anders vermeld zijn alle vergaderingen gratis en voor iedereen toegankelijk. Let wel dat de meeste activiteiten in het Esperanto plaatsvinden. Uiteraard zijn we steeds bereid geïnteresseerde bezoekers in het Nederlands te woord te staan.

ANTWERPEN – La Verda Stelo, Esperanto Antwerpen vzw
Alle programma's hebben plaats in het *Esperantohuis*,
Frankrijklei 140, 2000 Antwerpen, in het clublokaal op de eerste verdieping. De clubavond begint om 20 u. Iedereen is welkom. Elke vrijdagavond is er een bijeenkomst.
Het programma zal tijdig verschijnen op volgende webstek:
http://esperanto-antwerpen.weebly.com/.
vrijdag 4 september: Nicky Janssen - Kiel interesege rakonti historiojn?
vrijag 11 september: Yannick Vercammen - Reuzado de (krud)materialoj: la eblecoj, la efikeco kaj la limigoj".
vrijdag 18 september: Bernard Regis-Larue - Feinaj Kamenoj
vrijdag september 25 : Marc Vanden Bempt - La hungara Spirito klarigita per iliaj popolkantoj
vrijdag 2 oktober: Evi Van Hamme - Sikhs
vrijdag 9 oktober: Klaas Dijkstra - Esperanto-filmo
vrijdag 16 oktober: Martin Ptasinski - Kiam lingvo estas lingvo?
vrijdag 23 oktober: Eddy Van den Bosch - RISKO, amuza instrua kvizo
zondag 25 oktober: 14.00 - 17.00 aŭtuna festo
vrjdag 30 oktober: Poezio-vespero

BRUGGE- Paco kaj Justeco
Informatie: heidi.goes@gmail.com.

BRUSSEL – Esperantista Brusela Grupo
www.esperantobruselo.org
Vergaderplaats: *gebouw Van Maerlant* (hoek van de gelijknamige straat en de Belliardstraat, tegenover het Leopoldpark, dicht bij het metrostation Maalbeek).
Elke woensdag van 18 u.30 tot 20 u.00.
Aangezien dit gebouw tot de Europese Instelling behoort, is er een vrij strenge controle. Bezoekers gelieven zich op voorhand aan te melden.
Contact: Françoise Pellegrin,
Nova kursejo kaj prelegejo
Ekde tiu ĉi sezono (de la 16a de Septembro kaj dum la oficiala lerneja kalendaro) niaj kursoj kaj prelegoj plu okazos merkrede vespere (18 u.30-20 u.00) sed en la salonoj Casablanca I & II de la Kultura Centro De Pianofabriek, Rue du Fort 35 Fortstraat en 1060 Sankta-Giliso je 250 m de la stacio "Parvis de St-Gilles-St-Gillis Voorplein" (tramo 3, 4 kaj 51).
e-mail: fransuaz@esperantobruselo.org - tel.: 02 / 358 27 28.

DILBEEK
Konversacia rondo, plej ofte la unuan sabaton de la monato, *Ontmoetingscentrum Westrand,* Kamerijkstraat 46, 1700 Dilbeek,
ekde 14 u.00 ĝis 16 u.00 en salono club 1.
Pro organizaj kialoj bonvolu anonci vin ĉe Lydia Buyst.
Por pliaj informoj: Lydia Buyst 054 / 33 01 51; www.westrand.be.

GENT – La Progreso
http://www.esperanto./gent
Iedere vierde vrijdag van de maand is er een clubvergadering in ons lokaal *La Progreso* , Peter Benoitlaan 117, 9050 Gentbrugge.
Inlichtingen bij Katja Lödör, tel 19 / 230 16 77 of 09 / 221 10 02.
zaterdag 12 september: we nemen deel aan de **cultuurmarkt** op de Kouter te Gent - ni partoprenas al la **kulturbazaro** ĉe la Kouter en Gent.
zondag 20 september: de maandelijkse **cultuurvergadering** uitzonderlijk op verplaatsing. We bezoeken de Gallische Hoeve te Gent/Destelbergen. Afspraak om 14 u.30 aan de parking van Gasthof 't Haeseveld, Alfons Braeckmanlaan 430. Het bezoek duurt ongeveer twee uur en daarna is er gelegenheid om in 't Haeseveld nog gezellig na te praten.
dimanĉon la 20a de septembro: la ĉiumonata **kulturkunveno** escepte okazos aliloke. Ni vizitos la "Gallische Hoeve" (*Gaŭla Farmbieno)* en Gent/Destelbergen. Rendevuo je la 14.30a horo ĉe la parkejo de la Gastejo 't Haeseveld, Alfons Braeckmanlaan 430. La vizito daŭros pli malpli du horojn kaj poste estos ebleco je agrabla postbabilado en 't Haeseveld.
vrijdag 23 oktober: Impressies over de zomerse E-congressen: ILEI, UEA en het nacongres te Gent. Deelnemers vertellen over hun ervaringen en tonen foto's – Impresoj pri la someraj E-kongresoj: ILEI, UEA kaj la postkongreso en Gent. Partoprenintoj rakontas pri siaj spertoj kaj montras fotojn.

Kalmthout- La Erikejo
http://users.telenet.be/La.Erikejo/index.htm
La kunvenoj de La Erikejo okazos kiel kutime en la *Parochiecentrum* de Heide, inter la 20-22aj horoj.
donderdag 17 september: vakantieverhalen of dergelijke. Iedereen bereidt iets voor van 10 minuten.
donderdag 15 oktober: Halloween vertellingen in het E° gebracht door Nicky (hoogstwaarschijnlijk buiten op de parking tegenover het station van Heide en dan rond een vuurkorf met een kom pompoensoep erbij.) Kunportu versieringsgerelateerde objektojn
Belangstellenden (prefere esperantlingve) zijn van harte welkom/ estas invitataj. Trein vertrekt te Antwerpen om 19 u.23 op spoor 22 richting Essen (na station Kapellen volgt station Heide). Terug : vertrek te station Heide om 21 u.47u richting Antwerpen. Duur van deze rit is ongeveer 20 minuten. Pliaj informoj ĉe mireillestorms@hotmail.com

KORTRIJK- Koninklijke Esperantogroep La Konkordo
www.esperanto-kortrijk.info.
Maandelijkse bijeenkomst in *Erfgoedhuis*, zaal Lessius, eerste verdieping, O.L.Vrouwstraat 45, Kortrijk (tel. 056 / 27 74 24) elke vierde dinsdag van de maand van 19 u.30 tot 21 u.30. Indien de vierde dinsdag een feestdag is, dan op de derde dinsdag.
Contact vie e-mail piet.glorieux@gmail.com en esperantokortrijk@hotmail.com.

LEUVEN – Vespero 3000
http://www.esperanto.be/esperanto3000.
De bijeenkomsten hebben plaats in het *Cultureel Centrum. Romaanse Poort*, Brusselsestraat 63 , 3000 Leuven, vanaf
19 u.30; de lezingen beginnen om 20 u.00.
woensdag 9 september (tweede woensdag van de maand): daŭriga kurso-vervolmakingscursus.
woensdag 14 oktober: Ivo Schenkel parolos pri la Universala Kongreso en Lille, kaj Sandra Schenkel pri la Internacia Junulara Kongreso (voordracht in Esperanto met nabespreking).

OOSTENDE -La Konko
Elke maandag vanaf 7 september van 14 - 16 u.: gespreksnamiddag :
woensdag 9 sept., 23 sept., 14 okt. en 28 okt van 18 - 20 u. : .: gespreksavond
zondag 13 december: Zamenhoffeest (meer info via www.lakonko.be)
Pliaj informoj: Marc Cuffez (flandrio@hotmail.be) of Flory Witdoeckt (flory2@witdoeckt.be) of www.lakonko.be

PEER -Limburga esperanto-Asocio
La kunvenoj okazos en la *Kultura Centro* de Peer je la 8-a vespere.
Gespreksnamiddag : *elke maandag* 14-16 u vanaf 7 september.
woensdag 9 en 23 september : gespreksavond 18-20 u.
woensdag 14 en 28 oktober : gespreksavond 18-20 u
zondag 13 december: Zamenhoffeest (meer info volgt via www.lakonko.be)

TIENEN – La Hirundo
htttp://www.lahirundo.be
Info: Bert Boon, Merelhof 8, 3300 Tienen,tel.: 016 / 81 52 46,
bert.boon@skynet.be of post@lahirundo.be
Bijeenkomst (Vespero): elke laatste maandag van de maand (behalve juli en augustus). Programma op aanvraag.

ISSN - 0772 - 540 afgiftekantoor Antwerpen X
Tweemaandelijks tijdschrift
p/a Vlaamse Esperantobond 140
2000 Antwerpen

Contactadressen in Nederland

http://www.esperanto-nederland.nl/ned/regionale-groepen.php

ALKMAAR
Marijke Lathouwers, Kruiszwin 1205 NL-1788 LE Den Helder
tel. +31(0)223-643781, esperanto.alkmaar@gmail.com

EINDHOVEN
Jeannette Bosse Veld, Montgomerylaan 361 NL-5612 BH Eindhoven,
tel.+31(0)402 113 344, jeannette.bosse@tiscali.nl

FRIESLAND
Frisa Esperantista Rondo, Wiebren Akkerman, Westerein 14a
NL-8571 GB Harich, tel.+31(0)514 602 272, wiebrenakkerman@hetnet.nl

GRONINGEN & DRENTE
Nelly Kiel-Klunder, G. Sterringastraat 60 NL-9728 VV Groningen,
tel. +31(0)505 251 436, nrkielklunder@hotmail.com

HAARLEM
Corrie Kwantes, Marnixstraat 57 NL-2023 RB Haarlem,
tel. +31(0)235 276 561

HELMOND
Toine Gremmen, Nassaustraat 3 NL-5707 HL Helmond,
tel. +31(0)492 544 472, info@twangremmen.nl

NIJMEGEN
Klubo Zamenhof ,Jan Bemelmans, Zwanenveld 2287
NL-6538 PS Nijmegen, tel. +31(0)243 882 926

ROTTERDAM
Esperantoclub Merkurio , Atie van Zeist, Park Vossendijk 331
NL-3192 XG Hoogvliet, tel. +31(0)104 161 449, moerbeek@gmail.com

Andere nuttige adressen

Vlaamse Esperantobond / Flandra EsperantoLigo
Frankrijklei, 140, B- 2000 Antwerpen, tel. 03 / 234 34 00
info@fel.esperanto.be, www.esperanto.be

Vlaamse Esperanto Jongeren Vereniging / Flandra Esperanto Junulara
Asocio p/a Frankrijklei 140, B2000 Antwerpen. Tel.: 03 / 234 34 00
fleja@esperanto.be

ILEI-Belgio (Esperanto leraars): Marc Cuffez, Elisabethlaan 295, 8400 Oostende,
tel.: 0486 / 36 23 65, marc.cuffez@telenet.be

Esperanto Scoutsvereniging/Skolta EsperantoLigo (SEL)
Stein Hautekees, Rue des Rèches 20, B-5530 Yvoir,
post@sel-belgio.be , www.sel-belgio.be

Verdaj Skoltoj
ruelle de Thuin 20, B-6540 Lobbes, tel. 071 / 16 53 95 kaj 0485 / 517 552
info@verdajskoltoj.net, www.verdajskoltoj.net

Association pour l'Esperanto,
p/a Marcel Delforge, rue des Glacières 16, B6001 Charleroi (Marcinelle), tel. + fax:
071 / 43 14 13, mardelforge@brutele.be, http://esperanto-wallonie.be/

Belga Esperanto Fervojista Asocio (Spoorwegesperantisten),
Lucien De Sutter, Stockholmstraat 49 bus 2, 8400 Oostende,
tel. 059 / 50 18 25

Esperanto Nederland, secretaris, p/a Ineke Emmelkamp
Arubastraat 12, 9715 RW Groningen, tel. 050 / 571 88 42,
info@esperanto-info.nl

Hoofdkantoor van de Esperanto WereldVereniging/Centra Oficejo de UEA
Nieuwe Binnenweg 176, NL3015 BJ Rotterdam,
tel.: 00 31 / 10 436 10 44, uea@inter.nl.net

Bestuursleden van FEL

Voorzitter: Ivo Vercammen
Ondervoorzitter: André Staes
Secretaris: *Nicky Janssen*
Penningmeester: Marc Cuffez
Bestuursleden: Griet Symoens, Cyreen Kockaert, Eddy Van den Bosch
Henri Schutters

Contactadressen in Vlaanderen

ANTWERPEN
Esperanto-Antwerpen, p/a Frankrijklei 140, 2000 Antwerpen,
tel. 03 / 234 34 00, esperanto-antwerpen@esperanto.be
La Verda Stelo: jakvoschram@telenet.be

BRUGGE
Paco kaj justeco, Heidi Goes, Assebroeklaan 2, 8310 Brugge,
tel. 050 / 67 51 78, heidi.goes@gmail.com

BRUSSEL
Françoise Pellegrin, Eiklaan 14, 1640 St-Genesius-Rode,
fransuaz@esperantobruselo.org, tel. +32 2 358 27 28
Laurent Loisse, Tir-aux-Pigeons 95 1150 Bruxelles,
tel. 02 / 770 11 71, sekretario@esperantobruselo.org

GENT
La Progreso, Katja Lödör, Peter Benoitlaan 117, 9050 Gentbrugge,
tel. 09 / 230 16 77, gent@esperanto.be

KALMTHOUT
La Erikejo, Mireille Smet-Storms, Dogulaslaan 14, 2950 Kapellen,
tel.: 03 / 666 83 19, mireillestorms@hotmail.com

KORTRIJK
La Konkordo, Piet Glorieux, Pastoor Blanckestraat 8 bus 0201,
8610 Kortemark,
tel.: 051 / 62 39 28, piet.glorieux@gmail.com,
Jean-Pierre Allewaert, Tarwelaan 10, 8500 Kortrijk,
tel. 056 20 07 96, esperantokortrijk@hotmail.com

LEUVEN
Esperanto 3000, Roger Goris, Rue Ménadastraat 44, 1320 Hamme-Mille,
tel. 010 / 86 01 12, goris.r@skynet.be

LIMBURG
Limburgse Esperantovereniging
Henri Schutters, Panhovenstraat 10, 3930 Peer,
tel. 011 / 63 55 92, henri.schutters@skynet.be

DILBEEK
Lydia Buyst, tel. 054 / 33 01 51, lydia.buyst@scarlet.be

OOSTENDE
La Konko, Marc Cuffez, Elisabethlaan 295, 8400 Oostende,
tel. 0486 / 36 23 65 (gsm), marc.cuffez@telenet.be

ROESELARE / TIELT zie **KORTRIJK**

TIENEN
La Hirundo <http://www.lahirundo.be> Info: Bert Boon,
Merelhof 8, 3300 Tienen, tel. en fax: 016 / 81 52 46, post@lahirundo.be
Bijeenkomst (Vespero): elke laatste maandag van de maand (behalve juli en augustus). Programma op aanvraag.
Info: Bert Boon, Merelhof 8, 3300 Tienen.

TURNHOUT
Maria Dom, Tuinbouwstraat 14, 2300 Turnhout,
tel. 014 / 41 72 92, de.groot-dom@telenet.be

Met steun van het Vlaamse Gemeenschap: giften van minstens 40 euro zijn fiscaal aftrekbaar van belastbaar inkomen